

Simmelweis: a szaglásterápia segíthet a depressziós betegek egy csoportján

A szaglás és a szervezet védekező rendszerének depresszióval való kapcsolatát mutatták ki a Semmelweis Egyetem kutatói, [eredményeiket nemrég a Translational Psychiatry nevű szaklapban publikálták](#). Évente több mint 700 ezer depressziós követ el öngyilkosságot világszerte, ezért egyre fontosabbá válik a betegség okainak feltárása. A brit UK Biobank adatait felhasználva most több mint 300 ezer, depressziós és egészséges férfi és nő profilját elemezve arra keresték a választ, mely csoportoknál lehet magasabb a depresszió kialakulásának kockázata, és ez mely génvariánsokkal hozható összefüggésbe.

A magyar kutatók négy változó mentén vizsgálták a résztvevőket: nemük, negatív érzelmekre való hajlamuk, testzsír-százalékuk és iskolázottságuk alapján sorolták őket csoportokba. Összesen 174 572 nő és 149 879 férfi adatait vetették össze a UK Biobank adatbázisából.

Azt találták, hogy a magas testzsír-százalék és az alacsonyabb iskolai végzettség együttesen nagyobb kockázatot jelent a depresszió megjelenésében mindkét nem esetében, a nőknél pedig ehhez hozzáadódik a negatív érzelmek túlsúlya (gyakori szorongás, lehangoltság, düh) is. Ezzel szemben a negatív érzelmeket ritkábban megéllő, soványabb és iskolázottabb kutatási alanyok kevésbé voltak hajlamosak erre a betegségre.

Az Egészségügyi Világszervezet adatai szerint a felnőtt lakosság 5%-a, körülbelül 280 millió ember szenved depresszióban és hatására világszerte több mint 700 ezren követnek el öngyilkosságot évente. A depresszió „gyakori és súlyosan megterhelő pszichiátriai állapot”, melynél sok esetben a gyógyszeres kezelés hatástalan – írja a tanulmány. Ezért is sürgető olyan megbízható ún. biomarkerek azonosítása, melyek a különböző terápiás igényekkel rendelkező betegek alcsoportjait jellemezhetik.

A WHO adatai szerint a depresszió a nők körében 50 százalékkal gyakoribb, mint a férfiaknál.

„Azért választottuk a fenti változókat, mert a szakirodalomban ezeket külön-külön már összefüggésbe hozták a depresszió kialakulásával, de együttesen még nem vizsgálták őket” – mondta dr. Eszlári Nóra, a Semmelweis Egyetem Gyógyszerhatástani Intézet tudományos segédmunkatársa, a publikáció első szerzője.

„A legtöbb kutatás a depressziós betegek már meglévő tüneteiből kiindulva közelíti meg a kezelési lehetőségeket” – teszi hozzá. „A mi célunk az volt, hogy a betegség kialakulása szempontjából rizikót jelentő tulajdonságok alapján csoportosítsuk az általános népesség köréből toborzott résztvevőket, akik között egészségesek és depressziósok egyaránt vannak. Ezért eredményeink a betegség megelőzésében is hasznosíthatók lehetnek.”

A Semmelweis kutatói arra is kíváncsiak voltak, hogy a beazonosított kockázati csoportokba tartozókban van-e közös genetikai háttere a depressziónak. Ilyen összefüggést csak a nőknél azonosítottak, a férfiaknál nem.

A nagyobb kockázati csoportba tartozó nők (negatív emocionalitás, magas testzsír-százalék, alacsonyabb iskolai végzettség) esetében az immunrendszer bizonyos génvariánsai (pl. rs526266

vagy rs7530503) mutattak összefüggést a depresszió kialakulásával. Azaz, ha egy ebbe a rizikócsoportba tartozó nő a kutatók által beazonosított génvariánsokat is hordozza, akkor nagyobb valószínűséggel alakulhat ki nála depresszió.

Az alacsonyabb kockázati csoportba tartozó nőknél pedig a szaglóreceptorok egyes génvariánsai (pl. rs61957879) és a depresszió között találtak hasonló kapcsolatot. Vagyis, ha egy nőnél a negatív érzelmek ritkábbak, a testzsír-százaléka alacsony, és magasabb iskolai végzettséggel rendelkezik, illetve a szagláshoz kapcsolódó bizonyos génvariánsokat is hordoz, esetében szintén nagyobb a valószínűsége a depresszió kialakulásának.

“Az már jó ideje ismert, hogy a depresszív tünetek és a szaglási funkciók között kölcsönös, kétirányú kapcsolat lehet, sőt, létezik szakirodalom az ún. szaglás-tréning hatásairól is. A vizsgálati eredmények azonban megosztók: egy korábbi tanulmány szerint depressziós betegekben a szaglás-terápia nem volt hatásos; más vizsgálatokban viszont demens betegek és enyhén depressziós idősök esetén javított a tüneteken. A mi eredményeink segíthetnek meghatározni azt az alcsoportot, ahol akár a depresszió kialakulásának megelőzésében, akár kezelésében, hasznos lehet ez a szaglás-tréning” - magyarázza dr. Eszlári.

A Semmelweis kutatói szerint jelenlegi vizsgálatuk másik nagy előnye, hogy a szokásos biológiai (genetikai, agyi képpalkotó, elektrofiziológiai) jellemzők helyett a csoportosítást könnyen és viszonylag olcsón (kérdőív, testzsír-mérés) felmérhető tulajdonságok alapján végezték el, és az így, adatvezérelt módon létrejött specifikus csoportokban vizsgálták a depresszió genetikai hátterét. Ha más kutatócsoportok más mintákon is hasonló eredményre jutnak, ez a megközelítés megkönnyítheti és költséghatékonyabbá teheti a betegcsoportok beazonosítását a jövőben.

Sajtókapcsolat:

- +36 20 670 1574
- hirek@semmelweis.hu

Eredeti tartalom: Semmelweis Egyetem

Továbbította: Helló Sajtó! Üzleti Sajtószolgálat

Ez a sajtóközlemény a következő linken érhető el:

<https://hellosajto.hu/13208/semmelweis-a-szaglasterapia-segithet-a-depresszios-betegek-egy-csoportjan/>